

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Kész a városi törvénytervezet.

Zombor, július 21.

Tudvalevőleg még gróf Tisza István belügyminisztersége alatt néhai Fascho-Moys Sándor miniszteri tanácsos készítetett egy tervezetet a városok törvényéről, melynek különösen két intézkedése volt jelentős: a főispáni állás megszüntetése és a törvényhatósági bizottsági tagok számának leszállítása. Ez a tervezet azonban a politikai viharok miatt nem kerülhetett országgyűlési tárgyalás alá.

Most újra elővették a félretett tervezetet s ennek alapelvei szerint új javaslatot készítenek a belügyminiszteriumban.

A javaslat új intézkedéseiből a Világ érdekes részleteket közölt, melyeket helyénvalónak tartunk mi is olvasóközönségünkkel megismertetni.

Tesszük ezt minden bíráló észrevétel nélkül, mert a javaslat eredeti szövege birtokunkban nem lévén, nincs módunkan a közlés hitelességét ellenőrizni, de megteszük, hogy az érdekelt köröknek figyelmét már eleve a javaslatra irányítsuk és ezzel megadjuk nekik a módot és alkalmat a városrendezésre vonatkozó eszméiknek még idején való kifejtésére. Meg vagyunk ugyanis győződve arról, hogy az egészséges eszmék honorálásától sem a belügyminiszter, sem annak idején a törvényhozás nem fog elzárkózni.

Az érdekes közlemény így szól:

A városok új törvénye teljesen

külön készül a vármegyék törvényétől. A tervezet egészen átalakítja az önálló törvényhatóságok adminisztrációjának szervezetét. A javaslat ugyanis a mai rendszert a porosz és angol városi joggal egyeztetni össze. A polgárságnak több befolyást biztosít az ügyek menetére és lehetővé teszi a városok teljes önállóságát.

A városok új törvénye visszahelyezkedik a régi magyar jog helyes alapjára és a város közgyűlése a lakosság számának megfelelőleg legfeljebb százhusz tagból állhat. Ennyi lesz a képviselők száma Budapesten is és azonkívül csak Szegeden, mert a törvény szerint minden ezer lakos után lesz egy bizottsági tag, de a bizottsági tagok száma százhusznál nagyobb nem lehet. A bizottsági tagok felét az országgyűlési választók a város összes polgárainak sorából, felét a legtöbb adót fizetők sorából választják.

A közgyűlés hatáskörét taxative sorolja fel a törvényjavaslat. A kisebb jelentőségű önkormányzati ügyeket kivonja a közgyűlés hatásköréből és a városi választmány hatáskörébe utalja. A városi választmány a közgyűlés kebeléből alakított testület, amely a közgyűlés és a tanács hatásköréből kivett ügyeket intézi el s előkészítő fóruma a közgyűlésnek.

A közgyűlés elnöke a polgármester lesz. A főispáni állást a javaslat megszünteti, viszont a polgármestert, akit a közgyűlés a maga kebeléből hat évre választ, állásában a király erősíti

meg. Helyettese az alpolgármester (tanácsbíró) lesz. Őt is a maga kebeléből három évre választja a közgyűlés.

A közgyűlés határozatainak végrehajtója a tanács marad, élén a tanácsbíróval. A tanács tagjai lesznek az ügyosztályt vezető tanácsosok, a szakhivatalok főnökei s a törvényhatóság tagjainak sorából a közgyűlés még a tanácsosokkal egyenlő számú tiszteleti tanácsost választ. A tanács tagjait a közgyűlés választja, a főorvost, főkapitányt és főmérnököt a polgármester előterjesztésére a belügyminiszter nevezi ki. A tanács vezetője a jövőben is a polgármester marad, de ő csak irányítani fogja a dolgokat. A tanács rendes elnöke a tanácsbíró lesz.

A beválasztott bizottsági tagoknak — a porosz minta szerint — egyenlő szavazati joguk lesz a tanácsosokkal. Hogy a polgárság befolyását még inkább fokozza, megalkotta a javaslat az angol rendszerű városi választmányt, amelynek ülései elé kerülnek a tanács által a közgyűlés számára előkészített ügyek s a közgyűlésnek a választmány tesz javaslatot. Ez véget vet majd a sok fölösleges városi bizottságosdinak.

A közgyűlés jogkörét is nagy mértékben bővíti a javaslat. Számos olyan dologban, amelyet most jóváhagyás végett a belügyminiszterhez kell betérjeszteni, a közgyűlés jogerősen dönt. A szoroson vett közigazgatási ügyek közül azok, amelyekben a tanács ma mint elsőfokú fórum határoz, nagy-

Óra, ékszer és aranyáru!

Frey Imre urtól átvett és újonnan átalakított üzletben menyasszonyi és más alkalmi ajándékok: **Brillians** áruk, ==

karikagyűrűk, divatos ékszerek, valódi ezüst, k i n a e z ü s t evőeszközök és disztárgyak, Omega, Schild, Schaffhauseni stb. zseb-, inga és mindennemű órák.

== DUS VÁLASZTÉK! ==

== OLCSÓ ÁRAK! ==

! **Óra- és ékszerjavításokat saját műhelyem-
ben olcsón és jól készítek.** !

• **Betűs gyűrűknek 1 és 2 korona darabja.** •

= **Vidékre választékot küldök.** =

Keszler Dezső

órák- és ékszerész

:: ZOMBOR, főutca 4., Frey-féle ház. ::

részt megmaradnak a tanács hatáskörében. A tanács semmiféle ügyben nem lesz főlebbzési fórum.

A törvényjavaslat így a városok adminisztrációjának egész szervezetét megváltoztatja.

Ez a törvénytervezetnek alapja. Nagyjában modern szellemben készült, azonban mégis van egy hibája: hogy a számonkérőszék intézményét nem teremti meg a porosz vagy angol mintára.

A városi számonkérőszéknek függetlennek kell lenni a tanácstól és a főszámvevőnek egyedül a közgyűlésnek kell számadással tartozni. A számonkérőszéknek az a kötelessége, hogy ellenőrizze az ügyosztályokat, hogy a közgyűlés utasításához hiven kezelik-e a város pénzét és hiábavaló dolgokra nem pazarolják-e a közönség vagyonát.

A városok törvényének ez a tervezete mégis kétségtelenül helyes alapja lehet a városok modern újjászervezésének és a tisztább önkormányzati elvek gyakorlati érvényrejutásának.

A felirati vita. A felirat pusztán udvarias formáság. Ugyanaz a formáság, mely a magános embernek kötelességévé teszi, hogy a vett levélre válaszoljon. A megroppant két ellenzéki párt, a Justh- és a néppárt azonban ezt az udvariassági eselekedetet is felhasználta nem ugyan kimondott, hanem amolyan csendes obstrukcióra. Jogcímet formáltak reá a választási visszaélésekből, melyeket szükségesnek láttak mindjárt első alkalommal az ország szeme elé állítani. Nagy megtorló kedvükben azonban megfélekedtek valamiről. Arról, hogy ők sem voltak jobbak a Deákné vásznánál. E megfélekedésük aztán szépen belebukta magukat is abba a verembe, melyet ők a munkapártnak ástak. Ez a nemezis. Pedig a panaszok és kérvények tekintélyes számának

láltára, miket saját párthiveik mandátuma ellen nyújtottak be, észbekaphattak volna. A nemezis azonban vakká teszi az embereket s úgy sujt le rájuk. Azok a képek, melyeket Richter János tükre vetített a t. Ház és az ország elé, meggyőzhették őket, hogy nem jó a ludasnak erkölcsbirósdit játszani. A kudarcból azonban, melyet a választási visszaélésekkel vallottak, az országnak meg lesz az a haszna, hogy most már a felirati vita hamarosan véget ér s a törvényhozás áttérhet a törvényekivüli állapotot megszüntető hasznos munkára, melyre igazán égető szükség van.

A városi alkalmazottak biztosítási kötelezettsége.

A munkásbiztosításról szóló 1907. évi XIX. t. c. szerint az állami, törvényhatósági és községi hivatalok alkalmazottai betegség esetére szóló biztosítás kötelezettsége alá tartoznak. A törvény 10. §-a csak azokra nézve ad kivételt az általános szabály alól, akiknek az érvényben levő szolgálati rendtartások szerint, betegségük esetére legalább 20 hét tartamára javadalmazásuk biztosítva van.

A törvény életbelépte előtt a legtöbb városban az volt a gyakorlat, hogy a tisztikar, segéd- és kezelőszemélyzet körén kívül álló alkalmazottak — amennyiben nyugdíjjogosultsággal nem bírtak is — betegségük ideje alatt néhány hónapra át kapták javadalmazásukat s ezenfelül ingyen orvosi és gyógyszersegélyben részesültek, jóllehet részükre ezt a jogot legtöbb helyen nem szabályrendelet, hanem az emberies érzésből eredő gyakorlat biztosította.

A munkásbiztosítási törvénynek idézett rendelkezése biztosítási díjban néhány ezer koronára rugó évi kiadást jelentett az egyes városokra, s e költségeknek megtakarítása céljából a legtöbb város mindjárt a törvény életbelépte után vagy egyszerű közgyűlési

határozatban, vagy idevonatkozó szabályrendeleteinek módosításával kimondta, hogy a különben biztosítási kötelezettség alá tartozó alkalmazottainak betegségük esetére legalább 20 hét tartamára javadalmazásukat biztosítja.

Ebben a kérdésben hozott most a kir. Kuria a kerületi munkásbiztosító pénztár által biztosítási díjak iránt indított sommás per folyamán érdekes és a városokra, községekre anyagilag nagy kihatással bíró ítéletet.

Az ítélet kimondja, hogy a községek, városok mindazon alkalmazottai betegség esetére való biztosítás kötelezettsége alá esnek, akik nem tartoznak a tisztikar, segéd- és kezelőszemélyzet körébe, s akikre nézve megfelelő szolgálati rendtartás nem biztosítja betegségük esetén 20 hétre javadalmazásukat. Az ítélet megokolása szerint ilyen megfelelő szolgálati rendtartást csak törvény, törvényt pótló rendelet vagy a törvényes formák között létrejött szervezési szabályrendelet alkothat, amely a városok összes alkalmazottainak magán- és közjogi jellegű viszonyait, az alkalmazó hatóság egyes szerveinek változtatható eljárásaitól függetlenül rendezi, s így a 20 hétre kijáró javadalmazás tekintetében is az alkalmazottra nézve teljes oltalmat nyújt. Egyszerű közgyűlési vagy képviselőtestületi határozat az ítélet szerint — mert bármikor és könnyen megváltoztatható — annál inkább sem pótolhatja a szolgálati rendtartást, mert adott esetben a határozat alapján az alkalmazott igényeit nem érvényesítheti a közigazgatási bíróság előtt.

V-a.

Tűzoltóverseny Zentán.

A bácsmegyei tűzoltószövetség augusztus hó 14. és 15-én Zentán tűzoltóversenyt rendez. A tűzoltóversenyek sorrendje:

Vadászkaland.

Langyos fuvalom sóhajt végig az erdőn, befuvolázik a puszkacsó végén és különös muzsikává olvad össze bűgása az erdő fáinak susogásával. Az erdő széle még mindig meleg a délutáni verőfénytől. A rejtelmesen susogó rengeteg mélyiből, nagyon messziről kihallatszik az őzbak hívó, figyelmeztető hangja.

Most vonulnak itatóra.

Az erdő szélétől egy puska lövésnyire kertek alján, öreg fűzfák lombja alól két vadász oson ki a faluból. Lépésük zajára megmozdul a cserje s egy tapsifüles rohan ijedten, eszeveszett örült ugrásokkal el — messze. Szótlanul haladnak s csak néha-néha váltanak pár szót, azt is csak úgy morogva, bajusz alól.

— Tudja a fene Péterkém — szól az egyik — nekem olyan előérzetem van, hogy ma sem kapunk semmit a puszkacsó végére, pedig az öreg erdőkerülő fényes reményekkel biztatott . . .

A Péterkének szólított másik nimród, aki magán viseli az elegáns városi vadászok esalhatatlan külső jelét, ideges vállrándítással felel az éppen nem biztató megjegyzésre.

Lassan haladnak tovább . . . A mellettük

ballagó kutya esahintására kilép az erdőből egy szürke alak. Jól ismerik: az öreg János, az erdőkerülő.

Szerencsés jó estét kíván s kérdez egyet-mást. Aztán együtt ballagnak beljebb az erdőbe. Az alkonyból észrevétlenül este lesz. János tudja a járást. Végre egy négyszögletes tisztásra érkeznek, amelyre leragogy a csillagos égbolt; körül ciripel a tüesök és — kedvük támad leheveredni. A százados tölgyek koronáján megcsillan a kelő hold ezüstös fénye. Csendes, nagyon csendes az erdő és mégis mintha millió láthatatlan gnóm nyüzsgögne körülöttük.

— Ráérünk, hosszú az éjjel — mondja az öreg, ki helyesléssel azonnal lehasal a magas fűbe. Aztán beszél sokat. Régi, sokszor hallott vadászhistóriákat. A két vadász eleinte érdeklődéssel hallgatja az öreget, de később unottan tekintgetnek; az öreg is aztán fogyó kedvvel elhallgat. Nemsokára jóízűen, ütemesen horkol a szegény, valami furcsa bugyborékaló hangon. A két vadász pedig szívós kitartással „virraszt”, de sehol semmi! A várva-várt, a koronás erdőkirály csak nem akar megjelenni a tisztáson! A hajnali szél halk nesztét hallgatják, hogy jobban teljék az idő. A lemondás türelmével várnak óra-

hosszat, míg végre megúnják a várást s szeliden felkeltik az öreget.

Unottan, fásultan ballagnak el onnan, ahová annyi reménnyel jöttek. Szótlanul haladnak, csak Péter jegyzi meg csendes rezignációval: Igazad volt, nem kaptunk semmit a puszkacsó végére . . . Kiérnek az erdőből s elbucsznak az öregtől, aki ilyképen vigasztalja őket: no majd máskor több szerencsénk lesz! Az ég csillagos még, de holdvilág már nincs. A hangulat majdnem éjszakai, bár felülről árad már valami gyenge derengés.

Egymás mellé sorakozó, itt-ott kukoricaföldekkel tarkított hatalmas tarlókon mennek a csárda irányában. Az öreg „Diana” szaglászva csörtet előttük, meg-megáll s időközönként felemeli orrát s nagyot szippant a hűs hajnali levegőből. Olykor hátratekint s sárga szemével kérdőleg néz gazdájára, mintha mondaná: édes gazdám, ha már semmit se lőttünk bent az erdőben, legalább keressünk itt valamit. S gazdája, a mi Péterkénk, mintha megértené a vén csatárt, oda-szól társának:

— Hajtsuk meg ezt a tarlót, hátha lövünk egypár foglyot!

Alig haladnak pár lépést, a kutya már „állja” a vadat. Egypár puskaropogás és a

a) *Testületi versenyek.*

I. sorozat. 1. pont: Alacsony medencéjű, szívónyomó szerkezetű, rugókkal és rugózárakkal ellátott kocsifecskendő iskolaszereleése 2 szívótömlővel, 2 nyomótömlő tekerescsel és 3 részű angol dugólétrával, melyre a csővezető a sugárcsővel felmegy. (A szerelésben résztvesz 1 tiszt, 1 csővezető, 2 létrakezelő és 4 szerelő.)

2. pont: Gyorsszerelés ugyanazon kocsifecskendővel, 2 szívótömlővel, 2 nyomótömlőtekerescsel és ugyanazon létrával, a létrán való felhatolással. (A szerelésben résztvesz 1 tiszt, 1 csővezető, 2 létrakezelő és 4 szerelő.)

II. sorozat. 1. pont: Előkoecival ellátott négykerékű billenő rendszerű, szívónyomó szerkezetű mozdonyfecskendő iskolaszereleése 4 szívótömlővel és 4 tekeres nyomótömlővel és 3 részű gráci támrudas dugólétrával, a létrán való felhatolással. (A szerelésben résztvesz 1 tiszt, 1 csővezető, 1 segédcsővezető, 4 létrakezelő és 7 szerelő.)

2. pont: Gyorsszerelés ugyanazon négykerékű mozdonyfecskendővel, 4 szívótömlővel és 4 tekeres nyomótömlővel és 3-részű támrudas gráci dugólétrával, a létrán való felhatolással. (A versenyben résztvesz 1 tiszt, 1 csővezető, 1 segédcsővezető, 4 létrakezelő és 7 szerelő.)

b) *Egyéni versenyek.*

III. sorozat. 1. pont: Iskolamászás kétkaru, kéthorgu létrával, a mászófal II. emeleti ablakba beszállással és vissza. (Egyéni verseny, melyben egy testület részéről csak egy versenyző vehet részt.)

2. pont: Gyorsmászás kétkaru, kéthorgu létrával, a mászóval II. emeleti ablakába beszállással és rögtön visszajövetellel. (Egyéni verseny, melyben egy testület részéről csak egy versenyző vehet részt.)

lőpor sokak orrában annyira kedves füstje ünnepélyesen szállong feljebb-feljebb, összeöllelkezvén a terjedő hajnali párával.

— No pajtás, ez a három fogoly is valami — szól az egyik. Ráhurkolják a zsákmányt a tarisznyára s valamivel jobb kedvvel baktatnak tovább.

Már majdnem reggel van, mire a csárdához érnek. Keleten már pirkad s furcsa színű és alaku felhőrongyok usznak az ég alján; enyhe szellő kél és áthullámszik a rónaságon.

— Itt vagyunk Péterkém — szól a kisebbik. A gazdá is már kászálódik, mint látom; eszünk, iszunk valamit s aztán meggyünk haza! Egyszerre azonban torkán akad a szó. Ránéz a tarisznyájára, majd a társára és amit lát, az borzasztó! Ott lóg a zsákmány, a három fogoly, ha ugyan foglyak lennének! Csakhogy azok bizony varjak, még pedig jól kifejlett öreg „pápista” varjak! Szótlanul röstelkedve oldják le a tarisznyáról a halálukban is gunyos, megtört szemű varnyaikat s ingerült lóditással messzi hajtják őket . . .

Az öreg Diana mintha érezné az „eset” súlyos voltát, behuzott farkokkal sunyi tekintetet vet gazdájára, mintha mondaná: nem én vagyok az oka!

A. Sanyi.

3. pont: Kötélen leereszkedés a II. emeletről, zárkapoccsal, egy kötélen. (Egyéni verseny, melyben egy testület részéről csak egy versenyző vehet részt.)

c) *Testületi főverseny.*

IV. sorozat. Taktikai támadás vízzel, a jury által megállapítandó és zárt borítékban kisorsolandó terv megoldásával. (A versenyben csakis a versenyek első két sorozatának egyikében résztvevő és a jury által a versenyre bocsájtandó testületek vehetnek részt. A sorrendet sorshuzás dönti el és föladatát kötele a versenyző testület a terv kihuzását követő 5 perc alatt megkezdeni. A támadásban legfeljebb 1 tiszt és 13 tűzoltó vehet részt. A versenyző köteles 4 darab 15—15 méteres egységes csavarral ellátott nyomótömlőt magával hozni.)

H I R E K .

Kitüntetés. Öfelsége f. évi július hó 10-én kelt legfelsőbb elhatározásával dr. szentiványi Ivánovits Ivánnak, a bács-torontáli ármentesítő társulat elnökének a közélet terén szerzett érdemei elismerésül az udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Művészestély. Mult számunkban hírt adtunk arról, hogy a fővárosi színházak néhány elsőrangú tagja a V. H. O. Sz. bács-megyei választmánya javára városunkban nagyszabású művészestélyt rendez, melynek szervezését városunk szülöttje és a Király színház jeles bonvivant színésze *Dobos* Laci vállalta magára. A szervezés felelősségteljes és nehéz munkáját, amint az a művészestély szereplőinek névsorából megállapítható, várokozás felül sikerült. Mind híres művészi név és a művészet mezején dus sikereket aratott művészi tehetségek. Csupa önálló művészi egyéniség, kik nyugalmas szünetjük alatt bohém társuknak, a hírlapíróknak is áldoznak. A művészi nevek között olvassuk *Hudacsék* Nelli művésznő nevét, ki csak rövid ideje tapossa a Király színház színpadját, de bájos egyéniségével és rendkívüli talentumával számos híres művészársának nevét elhomályosítja és elfeledtetni. A legújabb operettekől fog énekelni az estélyen. *Vágó* Géza a színesi jelző fölött áll. A szószoros értelmében művész. Jelszava: „a művészetet a művészetért.” A színpadon nem „művészkedik”, nem „játszik”, hanem alkot és teremt. Szerepekben saját magát adja. Szerepét nemcsak eszével formálja meg, hanem abba lényének dus érzésváltozatait is beléhelyezi. *Dobos* Lacinak szülőföldjén ez lesz első fellépte, ki eddig csupán a fővárosban és csak a Király színház színpadján aratta babérait. Fialat, ambiciózus és fejlődőképes tehetség. Kíváncsi érdeklődéssel tekintünk első itteni szereplése elé. *Fenyvessy* Jenő a Beöthy színházak (Király és Magyar színház) hasznavehető és rokonszenves tagja a főváros közönségét nagyron rövid idő alatt nyerte meg. Fényes sikere volt „Scrop” és „Zéta” szerepekben. A lelkes művészesapat tagjai között viszontlátjuk régi ismerősünket is Polgár szintársulatának egykor nagyon kedvelt tagját *Heltai* Hugót. Csakhogy azóta tehetsége megizmosodott és a fővárosi közönséget kacagtatja meg nagy-szerű és egészséges humorával a Royal cabarettében. Ezen kiváló művészesapattal együtt érkezik meg Burghardt professzor társulata is. *Burghardt* tanár a mythologia lelkes buvára és színpadi alkotója. A mythologiai élet egyes képeit eleveníti fel eredeti beállításban és stílszerű művészi dekorációkkal. Az estélyen bemutatja társulatával „Faun és Nympka” játékát, mely körülbelül 15 percig tart. A színpad kerete Böcklin világhírű festményének reprodukciója lesz és a magas nivóju táncpantomimikai játékot pedig Chopin, Schubert, Schumann és Weber klasszikus

szeneszerzeményei fogják kísérni. Amint láthatjuk olyan nagyon vonzó, érdekes és élvezetes estélyre van kilátásunk, amilyen városunkban még kevés volt. A műsor programja mindkét estén új lesz. A művészestély folyó hó 23. és 24-én (szombaton és vasárnapon) lesz a Vadászkiért kerthelyiségében. (Asztalok előre lefoglalhatók a Vadászkiért főpincéjében. Belépőjegy 2 korona.) *Satyr.*

Nagygyűlés. A Bács-Bodrog vármegyei tűzoltószövetség ez idei nagygyűlését folyó évi augusztus hó 14-én és 15-én tartja meg bajsai Vojnits István, vármegyének közszeretben álló főispánja, szövetségi elnök elnöklésével. A nagygyűléssel kapcsolatosan a Zombori Troubadourok-Egyesülete Zentán a szövetség meghívására augusztus hó 14-én hangversenyt rendez, amelyen a conferencier szerepét dr. Zátanyi Dezső tölti be. A troubadourok a hangversenyen 22—24 tagu monstre zenekarral vesznek részt. Amiat értesültünk, vármegyének legjobb műkedvelői közreműködésüket már kilátásba is helyezték. *Klassik* Lehel, a szabadkai főgimnázium zenetanára, Farkas a bezdáni dalárda, Schüller az apatini Ave dalárda, Szántó a zombori iparos és Tomesányi a zombori kaszinó-egyesületi dalárda karmesterei, továbbá Lukács Gyula, Prohászka József, dr. Schmausz Dezső közreműködése biztosítja a hangverseny nagy erkölcsi sikerét. A műsort legközelebb közreadjuk.

Eljegyzés. Dr. Willmann Mátyás hódási ügyvéd eljegyezte Thurszky János nyug. szondi községi jegyző leányát, Margitot.

Háziestély. A Zombori Troubadourok-Egyesülete folyó évi augusztus hó 3-án este a zombori polgári kaszinó-egyesület helyiségében táncal egybekötött hangversenyt rendez, amelyre városunk közönségét tisztelettel meghívja. A hangverseny magas művészi színvonalát emelni fogja *Korda* Gizella operaénekművésznő fellépte, akit sikerült ez alkalomra közreműködésre megnyerni. Az estély keretében közreműködnek még városunk legjobb műkedvelői, Rácz Mika urleány és dr. Zátanyi Dezső. A zongorakíséretet özv. Wolf Vendelné urasszony volt szíves elvállalni. A troubadourok zenekara két számmal vesz részt *Wähl* Rezső vezetése mellett. A hangversenyre a belépőjegyek Schön Adolf könyvkereskedő cégnél — amely azok elárúsítását szívességből vállalta — előre megválthatók. Személyjegy 2 kor., családijegy 5 kor. A troubadourok a hölgyeket ezuttal is szép és díszes kiállítású emléktárggyal lepik meg.

Térzene. Az Erzsébet-ligetben szombaton este 6 órától 8 óráig *térzene* lesz. Belépőjegy nincs. Az ülőhelyek ára egy személy után 6 fillér. A térzene költségeire vonatkozó elszámolást az alábbiakban adjuk:

Maradvány	321 K 04 f.
Julius 20-án befolyt ülőhelyek után (399)	15 K 96 f.
Összesen	337 K — f.
Julius 20-iki térzene	32 K — f.
Marad	305 K — f.

Értesítjük közönségünket, hogy a térzenék ezután minden szerdán este 8 órától 10 óráig és minden szombaton délután 6 órától 8 óráig tartatnak meg. — Felkérjük azokat, akiknél gyűjtőív van, hogy azt Csávosi Sándor urnak az adományokkal együtt beszolgáltassák szíveskedjenek.

Közgyűlés. A „Zombori Vadásztársaság” folyó hó 24-én délelőtt 11 órakor a vármegyeháza kistermében rendes közgyűlést tart.

Meghalt a fürdőkádban. Milyev Dása ötvenkét éves ósztapári földbirtokos valami belső bajjal fölvetette magát a szabadkai kórházba. Mielőtt a belgyógyászati osztályon elhelyezték volna Milyev Dását, meg akarták fürdetni. Alig ült be a beteg ember a fürdőkádba, agyszélhűdés érte s nyomban holtan zuhant végig a kádban.

Felakasztotta magát. Füzessy József bajszentiványi lakos hétfő virradó éjjel felakasztotta magát. Tettét még idejekorán észrevették s így sikerült az életuntat megmenteni.

A Vadászkiirt, ez az ősi vendéglő ismét metamorfózison megy át. Ahányszor gazdát cserél, annyiszor történik valami változás benne, vagy kívül. Mindegyik bérlet azon igyekszik, hogy szebbé, kellemesebbé, kényelmesebbé tegye, abban a reményben, hogy a vendégek minél tömegesebb látogatását biztosítsa. Ujabbán ismét valami újítás történik. A kávéház elejét rézkorlát keríti a gyalogjáró egész széléig, ennek tetejébe széles ernyő lesz vonva, mely árnyékot biztosít és az eső ellen is véd. A vendégek számára apró piros égetett email festésű székek és asztalkák állanak. Az új tulajdonosnak az a célja, hogy lassan-lassan olyanná alakítsa át az egész vendéglőt, hogy közönségünk minden igényét kielégítve találja. Megfelelő táncterem építése is tervbe van véve, amelynek tervei el is készültek. Szépnek, nagyon szép ez a sok modernizálás és alakítás a vendég kedvéért, de aligha tud szebbet, jobbat és egészségesebbet teremteni annál a vendéglős, mint amivel máris rendelkezik, és ez a kertje. Nem egészségesebb az ott tartózkodás, mint az utca aszfaltján? Ott a tiszta, ózondus levegő, emitt a nap heve által párolgóvá tett aszfalt és bérkocsi állomás illata. — Így vagyunk itt nálunk, a kert városban. Bezzeg, ha nem volna parkírozott városunk, akkor volna panasz mindenfelől, de így, mert van, nem becsülik meg úgy, amint kellene.

Zsablyán telekkönyv. A zsabylai járás községeknek régi hó vágya, a járásbírósnak telekkönyvi hatósággal való felruházása, egy lépéssel ismét közelebb jutott a megvalósuláshoz. A napokban Zsablyán járt az igazságügyi minisztérium képviselője dr. Závodszy min. osztálytanácsos, hogy a községek által közköltségen emelendő új bírósági épület elhelyezése tekintetében a helyszínen telek szemlét tartson.

A Haverda-pör új tárgyalása.

A Kuria tudvalevőleg megsemmisítette a szegedi esküdtbírósnak Haverda Mariska és társai ellen megtartott főtárgyalását, mire Haverdaék letartóztatták. A vizsgálóbíró a letartóztatáshoz hozzájárult és ezt a határozatot a vádtanács is megerősítette. A vádtanács végzése ellen a vádlottak fölfolyamodtak a budapesti kir. ítélőtáblához, amely kedden délelőtt tárgyalta az ügyet s a fölfolyamodást elutasította és így Haverdaék továbbra is fogva maradnak. A Haverda-pör budapesti tárgyalását szeptember 28-ára tűzték ki. A főtárgyalást Balogh György dr., a budapesti büntetőtörvényszék elnöke fogja vezetni. Az új tárgyalást most öt naposnak tervezik.

Fizetésektelenség. Radó Zsigmond szabaddai pék fizetésektelenséget jelentett. Aktivái 13,000 koronát, passzívái pedig 25,000 koronát tesznek ki. Hat havi moratóriumot kér.

Reform a felső leányiskolában. Zichy János gróf kultuszminiszter elrendelte, hogy ezentúl a felsőbb leányiskolák rendes tanulói minden rendes tárgyat tanulni tartoznak, így a francia nyelvet is. Azonkívül kötelező tárgyak lesznek minden osztályban a szabadkézi rajz, a női kézimunka, ének és testgyakorlat is. Csakis orvosilag igazolt jelentősebb testi fogyatkozások miatt történhet felmentés a tárgyak egyikénél vagy másikánál.

Vesztett kutyák garázdálkodása. Jánosalmán egy vesztett kutya a múlt héten több embert és állatot megmárt. A sebesült embereket a Pasteur-intézetbe szállították, a szabadon járó kutyáknak pedig az egész község területén leendő kiirtását rendelte el a községi előljáróság.

A választójog ligája Ujvidéken. Az általános, titkos és egyenlő választójog ligája legközelebb Ujvidéken alakít fiókot. Kubinyi Károly dr., ujvidéki ügyvéd szombaton estére értekezletre hívta össze azokat, akik az eszme iránt érdeklődnek. Az értekezlet elhatározta, hogy megalakítja a liga ujvidéki fiókját és az alakulás előkészítésére héttagú szervező bizottságot választott. Az általános, titkos, egyenlő választójog ligája az őszig Bácska minden városában megalakul.

Műkedvelői előadás. Okéren az odaváló utjúság e hó 17-én táncal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal színre került „A virágfakadás” e. egyfelvénásos vígjáték, Mayer János ottani ig. tanítóval a címszerepben. Tutsek Anna „Soha többet” című monológja Mayer Matild urleány által előadva és egy német vígjáték. A szereplők egytől-egyig igen sikerült alakítással oldották meg szerepeiket és számtalan taps volt jutalmuk. Az előadás után, melyen jelen volt Okér környékének egész intelligenciája, reggelig tartó tánc következett.

Megdézsmált aranypénzek.

A tíz- és huszkoronás aranypénzek sohasem voltak tulságosan népszerűek. A legtöbb ember igyekezik az aranyat bankóra vagy aprópénzre beváltani, mert könnyen megeshetik, hogy krajcár helyett aranyat ad borra valónak, vagy koldusnak. Ezentúl még népszerűlenebbek lesznek az aranyak, mert senki sem lehet biztos, hogy nem megdézsmált aranyat kap-e a kezébe. Az utóbbi időben ugyanis feltűnő sok az olyan arany, melyből úgyesen le van reszelve egy kicsi. A dézsmálók a tizkoronás kerületét szokták lereszteni. Az ilyen aranyakat onnan lehet felismerni, hogy a körirat nincs a peremükön. A huszkoronásnál már nagyobb apparátussal folyik az aranylopás. Az ügyes tolvajok a pénzdarab szélén lyukat fúrnak, eles ötvös-ésköz segítségével kiszednek a belsejéből némi aranytörmelék, azután a fúrott lyukat úgyesen elforrasztják. Az ilyen arany üresen cseng és erősebb nyomás alatt behorpad. Az ismeretlen aranydézsmálók így minden aranypénzből ellopnak valami keveset és mivel sok kicsi sokra megy, ezer korona értékű aranypénznél mintegy huszharminc koronára tehető az ellopott arany értéke. A bankok és nagyobb intézmények pénztárai már észrevették a dolgot és szorgalmasan megvizsgálják minden aranyat, amely hozzájuk kerül.

Elkapta az ár. Wudomotits Kálmán bajai tanoncot a nyílt Dunán való fürdése közben az ár elkapta és magával sodorta. Szerencsére még idejében észrevették és kimentették.

Emelkednek a borárak. A peronoszpóra pusztítása következtében az idén igen rossz szüretre van kilátás, ép azért a borok árai az egész országban emelkednek.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” július 17-iki száma nem kevesebb, mint 53 képpel, páratlanul dusan illusztrálva jelent meg. Zsoldos László eredeti regényének és a fordított regénynek folytatásán kívül Lampérth Gézától közöl novellát, Kiss Menyhértől és Majthényi Györgytől költeményeket, Juniustól történeti rajtot Szobieszki János lengyel király özvegyéről. Siklóssy László a modern érem és plakett-művészetéről ír cikket sok illusztrációval kísérve. Egész sorozat kép van e számban a magyarországi várakról s az

időszerű illusztrációk közt találjuk a spanyol miniszterelnök és király tanácskozását, a síófoki löversenyeket, az amerikai fehér és fekete boxolókat stb. Tárcaicikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyven évre négy kor., a „Világ-krónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre két kor. 40 fillér.

A Jó Pajtás e heti száma ismét érdekes tartalommal jelent meg. A címlapján Lampérth Géza verse Pesti kisleány falun. Akik nem látták meg egymást című elbeszélést Abonyi Árpádtól. Dörmögő Dörmötör nyaralásának folytatása. Erdekes cikk a repülőgépek összeállításáról: hogyan készülnek a légi járművek Schöpplin Aladártól. Mese az elvesztett lóról meg az arcképről Elek nagyapótól. Ozsonna című verses kép Tilinkós Pétertől. Vers Tóth Andortól Vendégvárás cím alatt. Regény Bánk Judit, Dánielné Lengyel Laurától. Képes esali mese a Róka Miska és a csapdák történetéről. A bécsi diákok regény folytatása Rákosi Viktortól. Rejtvények, szerkesztői üzenetek teszik teljessé e szám érdekes és változatos tartalmát. — A „Jó Pajtás” a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fill., felévre 5 kor., egész évre 10 kor. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala (Budapest, IV. Egyetem-u. 4.).

Ingyenes magyar fürdő kalauz. Fürdők és Nyaralóhelyek címen az összes magyar fürdőről évente ismertető kalauzt szerkeszt dr. Fodor Oszkár, a magyar fürdők egyik legalaposabb ismerője, hogy a hazai fürdők föllendítésének fontos ügyét előmozdítsa azáltal, hogy e kiadványt egész éven át ingyen használhassa, aki a magyar fürdők ügye iránt érdeklődik. Az idei XIV. évfolyam gondosan összeállított kötete tartalmazza az összes hasznos tudnivalókat a magyar fürdők szépségéről és gyógyhatásáról. A Fürdők és Nyaralóhelyek kiadóhivatala (Budapest, Dohány-utca 39.) 20 fillér portódíj ellenében bárkinek ingyen küldi meg a kötetet, mely ma is egyedüli és legjobb ingyenes ismertetője az összes hazai fürdőknek.

S P O R T.

Rovatvezető: **Schmidt L. József.**

Az atletikai tréningek naponként d. u. 5 órától a koresolyató és fenyves közötti téren folynak le, hol is a koresolyaegylet pavillonja a tagok rendelkezésére áll.

Az uszóttréningek az apatini hídtól jobbra a Gombos-féle vetkőzházzal szemben szintén naponként délután 5 órakor. Utána vízipóló.

Közgazdaság.

Szeder mint baromfitakarmány. A szeder nemhogy ártalmas, de nagyon jó és tápláló takarmány, melyet a baromfi igen szeret. Tisztán a szederevéstől a baromfiak sohasem betegednek meg, hanem mivel ezidőtájt már nagy melegek vannak s kellő friss vízről, melyet hűvös helyen kell elhelyezni, ritkán gondoskodnak, a baromfi

pedig szomjazik, tehát piszkos pocsolyából vagy trágyalégödrökből iszik, fertőzi bélesatornáját és ennek következtében fellépnek a különféle fertőző baromfi betegségek. A szeder-
 etetés, avagy bármily más növényi vagy állati takarmány etetésénél sohasem szabad a kellő mennyiségű, nappal többször megújított ivóvizről megfelelkezni, mert azáltal a fertőző bajokat a legkönnyebben elkerülhetjük. Az ivóvályut felül léccel be kell fedni, hogy abba a baromfiak bele ne maszthassanak, hanem csak azon át ihassanak. Ezáltal a víz tiszta marad. Jó a vízbe tiszta konyhasót is tenni, avagy rozsdás vasakat, amelyek a vizet fertőtlenítik. Ahol sok szeder van, ott azt a fákról a fák alá terített ponyvákra, lepedőkre le kell rázni s kádba gyűjteni. Az erjedés után kiégetve, igen jóízű pálinkát lehet ebből kapni s a törkölyt korpával keverten a sertés és baromfi is szívesen eszi meg. Ahol a kiégetés nem lehetséges, ott az erjedő szedercefrét korpával vagy darával keverten a disznókkal és baromfiakkal legjobb feletetni. Igen tápláló takarmány ez. Az ily eljárással a szeder pár nap alatti feletetését és elpocsékolását megakadályozhatjuk. E tápláló takarmány a kis fáradságot megéri.

Elvénült gyümölcsfák termővé tétele. A megvénült gyümölcsfák termőképessége rendszerint csökkenni szokott, minek következtében többnyire kivágják azokat, sokszor anélkül, hogy fiatalabbakkal pótolatnának, holott azokat meg lehet fiatalítani s újból termőerőbe hozni. Ebből a célból télen a fa korongjának fél átmérője arányában a fa törzse körül 1—2 ásonyom széles és 3 ásonyom mély körárkot ásunk s az ezen árokban látható gyökereket éles késsel le-metszük. Ezután az árokból kivett földet, illetve egyrészt összekeverjük műtrágyával, 6—8 kg. szuperfoszfáttal és jó komposzttal s ezzel az árkot ismét betömjük. A metszési helyen hajszárostos gyökerek képződnek, melyek az erőteljes földből sokkalta több táplálékot képesek felvenni, mint az oly fák gyökerei, melyek nem voltak megmetszve. Ezen eljárással a fa fejlődése tavasszal visszatartatik, a termő gyümölcsrügyek fejlődése ellenben elősegítettik. Tanácsos ezenkívül évenként vagy télen, vagy rügyfakadás-kor vízben oldott folyékony műtrágyával többször megöntözni a fát, úgy hogy az öreg fa idejéhez mérten minden egyes évre egy-egy kanná műtrágyás vizet öntsünk annak tányérjába. Ezt az eljárást jó minden harmadik évben megismételni, mert körülbelül ez az az idő, amely alatt a gödörben levő tápanyagot a fa teljesen kiéli és kimeríti. Csaknem valamennyi gyümölcsfa meghálálja az ilyen kezelést, kivételt csak a mandula-, dió- és szelid gesztenyefák képeznek.

VEGYES.

A nyári hőség és a ruházat színe. Általában a fehér színt tartják a nyári ruházatok legalkalmasabb színének. Régebben nem sokat törődtek azzal, hogy ez a szín valóban a legcélszerűbb-e, de amióta az európaiaknak egyre több alkalmuk nyílik a tropikus vidékeken is tapasztalatokat szerezní, azóta másszínű ruházatok is kipróbáltak és ilyen kísérleti uton igyekeztek a legcélszerűbb szövetszint megállapítani. Különösen ismertté lett e tekintetben a khaki-szövet, amely rövid ideig az európai divatot is befolyásolta. A khaki elnevezés azonban

inkább csak a szövetre vonatkozik és nem a színére és így további vizsgálatokra még mindig elég teret engedett. Több forró földövi hadseregben, nevezetesen Indiában, az utóbbi években narancsvörös ruházatokkal tettek kísérletet, de ugylátszik, ezzel sem találták el a helyes szint. Egy most megjelent hivatalos jelentés szerint Indiában minden században a fél századot narancsvörös, a másik felét pedig fehér egyenruhával látják el és azután egy teljes éven át pontos feljegyzéseket csináltak a katonák egészségügyi állapotáról és súlyméréseket, meg vérvizsgálatokat is rendeztek. A kétféle egyenruhás katonák között azonban a rendes tropikus betegségek egyenlő arányban fordultak elő és csak azt lehetett megállapítani, hogy a narancsvörös ruházattal ellátott katonák többet izzadtak, mint a fehér egyenruhások és ennek következtében súlyvesztésük nagyobb volt, a vérük pedig sűrűsödött. Ezt azzal lehet magyarázni, hogy a színes szövetek kevésbé verik vissza a napsugarat, mint a fehér szövetek. Ennélfogva, egyelőre legalább, még mindig a fehér színű szöveteket kell legcélszerűbb nyári szöveteknek tekintenünk.

NYILTTÉR.*)

A köztem és Vujevich Lajos apatini főszolgabíró között Apatinban 1910. július 15-én felmerült ügyben alább megnevezett megbizottaimtól a következő értesítést vettem:
„Tekintetes Lehrer Alfréd gyógyszerész urnak Apatin.

Kedves barátunk!

Megbizásodból a közted és Vujevich Lajos főszolgabíró közt felmerült ügyben a tegnapi nap folyamán elégtételt kértünk.

Vujevich Lajos, még a tegnapi nap folyamán, hozzánk intézett soraiban a lovagias elégtételadást megtagadta, kijelentve, hogy: „Erről lovagias uton nem diskurálok.”

Ezt azzal közöljük veled, hogy részünkről a megbízatást; részéről pedig magát az ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejeztnek jelentjük ki.

Apatin, 1910. évi július hó 16-án.

Öszinte barátaid:

**Rujer Ferenc,
Czinkler Kálmán.**

Ezek után Vujevich Lajost, az apatini járás még ezidőszerinti főszolgabíróját elégtételadásra nem képesnek jelentem ki.

Apatin, 1910. július 17.

Lehrer Alfréd.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak hálás köszönetünket nyilvánítjuk mindazon nagyszámu résztvevőknek, kik kedves fiunk és testvérünk Bodor István szerencsétlen halála alkalmából oly megható módon osztották meg mérhetetlen bánatunkat.

A gyászoló Bodor család.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

1032/kig. 1910. szám.

Hirdetmény.

Nemesmilitics község mint jogi testület tulajdonához tartozó tolvajosi

csárdaépületek a hozzátartozó ingatlanokkal együtt három egymásután következő évre vagyis 1911. évi január hó 1-től 1913. év végéig terjedő időre **folyó évi július hó 31. napján d. u. 3 és fél órakor** Nemesmilitics község háza tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

A részletes feltételek a községi jegyzőnél megtekinthetők.

Nemesmilitics, 1910. július hó 17.

WAISZ GYÖRGY,
jegyző.

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

**Schicht
szarvas
szappanát**

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképes érzében, látványosságában és ártalmában.

1031/kig. 1910. szám.

Hirdetmény.

Nemesmilitics község mint jogi testület tulajdonához tartozó, italmérési joggal kapcsolatos **nagyvendéglő** három évre, vagyis 1911. évi január hó 1-től 1913. évi december hó végéig terjedő időre **folyó évi július hó 31. napján délután 4 órakor** Nemesmilitics község háza tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

A részletes feltételek a községi jegyzőnél megtekinthetők.

Nemesmilitics, 1910. július hó 17.

WAISZ GYÖRGY,
jegyző.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

25-10

**Állami, megyei és városi
tisztségviselők törzsfizetés
vagy lakbér letiltása ellené-
ben olesó kamatláb mellett
törlesztéses kölcsönt kaphat-
nak. Bővebb felvilágosítást ad:**

Gyubek Géza,
takarekpénztári főkönyvelő,
Szabadka.

1264. szám. 1910

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a temesvári kir. törvényszék 1910. évi 12274 számú végzése következtében dr. Mayer Nándor zombori ügyvéd által képviselt Délmagyarországi gazdasági bank javára 450 korona s járulékaik erejéig 1910. évi június hó 23 án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1360 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1910. évi V. 743/2. sz. végzése folytán 450 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi április hó 22. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 73 kor. 05 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Zomborban szent János utca leendő eszközlé-sére 1910. évi augusztus hó 3-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1910. évi július hó 17 én.
Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

A szilbereki községi elemi iskolához egy ujonnan rendszeresített tanítói állásra pályázat hirdettetik.

Pályázhatnak mindazon róm. kath. okleveles férfi tanítók, kik magyar és német nyelven kifogástalanul tanítani képesek.

Javadalmazás: 1. Törzsfizetés 1000 korona havi előleges részletekben. 2. 200 korona lakpénz és 20 korona kert-illetmény előleges negyedévi részletekben. 3. Törvényes korpótlék.

Kötelessége: a reábizott osztály vagy osztályok növendékeinek tanítása, a gazdasági ismételőiskolában az igazgató által kijelölt tantárgyakban a meghatározott óraszámokban minden külön díjazás nélkül tanítani és ugyan az igazgató által kijelölt osztályokban a fiukat a tornaszabályok szerint oktatni.

A pályázat határideje **folyó évi augusztus 15** bezárólag.

A kérvények kellőleg felszerelve a szilbereki községi iskolaszékhez intézve az elnökség címére beküldendők.

Szilbereken (Bácsmegeye), 1910. évi július hó 15-én.

Jakobb József, **Werni Pál,**
igazgató, községi iskolaszéki elnök.
mint iskolaszéki jegyző. 3-1

Földhaszonbérleti hirdetés

Egy vagy több gazdasági évre **haszonbérbe adatik** a csonoplyai határban a pacseri (Babapuszta) vasúti állomástól 10 percre fekvő tagosított, tehát egy tagban fekvő **földbirtok**, amely **286 katasztrális hold** kitünő minőségű szántóföldből áll.

A föld vagy egy tagban egy bérlőnek, vagy 50 holdas parcellákban több bérlőnek adatik haszonbérbe.

A földterület nagy részén jelenleg kukoricatermés van, amely az urbéreseknek bíróság jóváhagyott megállapodása szerint korán lesz leszedendő és a földről eltávolítandó, hogy az őszi buzavetés kellő időben eszközölhető legyen.

A szükséges gazdasági épületek a most befejezett tagosítási eljárás jogerőre emelkedése után építtetnek fel.

A közelebbi feltételek megtudhatók a tulajdonosnál: **Szilágyi Mór** ügyvédnél **Zomborban.** 3-3

Feldpacht-Kundmachung.

Der im Csonoplyer Hotter in der von der Pacserer (Babapuszta) Eisenbahn-Station auf 10 Minuten Entfernung gelegene commassirte, daher in einem Complexe gelegene **Grundbesitz**, weleher aus **286 Katastrai Joch** Prima Ackerfeld besteht, wird auf ein Jahr oder auf mehrere Wirthschafts-Jahre in **Pacht gegeben.**

Das Feld wird entweder in einem Complexe einem Pächter oder in Parzellen zu 50 Joch mehreren Pächtern in Pacht gegeben.

Ein grosser Theil des Feldes ist gegenwärtig mit Kukuruz angebaut, welcher laut gerichtlich gutgeheisener Vereinbarung der Urbarialisten heuer früh abgemacht und vom Felde weggeführt werden muss, damit der Weizenanbau zur rechten Zeit geschehen kann.

Die nothwendigen Wirthschafts-Gebäude werden nach Rechtskraft der jetzt beendigten Commassirung aufgebaut werden.

Die näheren Bedingnisse sind beim Eigenthümer: **Mór Szilágyi** Advokaten in **Zombor** zu erfahren.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.Bérlő: **Sárközi Béla.****GÖZFÜRDŐ:**

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2 2 óráig 6-ig.

Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss viz. 52-51

A hölgyek tudják legjobban

====
mily fontos a
SZÉP, ÜDE ARC
====

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcüre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcüre ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle 8-6

Margit-Crème

az egvedüli szer, mely 5-6-szor használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szeplőtörő és szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege” nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K.
Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész, **Aradon.**

Kapható Zomborban:

Mihályovits István, Németh Ignác,
Jakab István gyógyszerészeknél.

Meghívó.

A „Sajkásszentiváni Népbank” részvénytársaság **1910. évi augusztus hó 4-én** (csütörtök) **délelőtt 9 órakor** a Pasztornacski Szteván-féle vendéglő nagytermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés a folyó I. félév működéséről.
2. Volt ügyvédi díjairól való értekezés.
3. Egyéb indítványok.

IGAZGATÓSÁG.

ad 3069/kig. 1910. sz.

Pályázati hirdetés.

Leköszönés folytán üresedésbe jött és járásom területéhez tartozó Turja nagyközségben betöltés alá kerülő községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt, képzettségüket (középiskola 4 osztálya) és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal ellátott kérvényeiket hozzam **1910. évi augusztus hó 20-ig** terjesszék be.

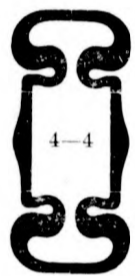
A választás határnapját később fogom kitűzni.

Obecse, 1910. évi július hó 16-án.

Dr. BALATON GYULA,
főszolgabíró.

Aki legjobban szer-
 :. készített, :.
 teljesen függet-
 len nagy napilapot jártni óhajt,
 :: fizesse elő ::

Az Ujság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . K 28.—
 Félévre . . . „ 14.—
 Negyedévre . „ 7.—
 Egy hónapra . „ 2.20

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
 28—32—36 oldal. Vasárnap és
 ünnep-
 napokon **60—100** oldal.

MEGRENDELÉSI CIM:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
 BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 54-ik szám.

UGRY ISTVÁN

keramikus, első alföldi kályha és agyagáru gyára
Z O M B O R .

Gyár és iroda:
 Bezdáni-ut 39. szám.

Mintaraktár:
 Erzsébet-tér 4. Szemes-féle ház.

Gyártási ágak:

- Minden stílú, színú, nagyságu tűzálló (Chamotte) kályhák, tűzhelyek.
- Építészeti díszítések, szobrászati munkák, vázák, oszlopok, szobrok, terracotta áruk.
- Kerti díszitmények, virágszegélyek, virágcserepek.
- Majolika áruk. 10—3
- Tűzálló (Chamotte) főzőedények ólomentes mázzal.
- Használati és konyhaedények.
- Chamotte áruk, chamotte téglá és liszt.
- Mázagok gyártása.
- Agyag tűzállóság Seger 33. kup. 1730°.

Bármely megbízás személyes vezetésem mellett intéztetik el!!
Kályhák, tűzhelyek javítását és átrakását a legpon-
tosabban és legolcsóbban elvállalom.

„Kristály” forrásásványviz.

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer- és csemegeüzletben, jobb vendéglőben és kávéházban.

8-7 Főraktár:

KERÉNYI SÁNDOR cégnél,
Z O M B O R .

Szt. Lukácsfürdő Kutvállalat R.-T. Budapest, (Buda.)

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Az OLLA szarkoroszok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jóállás. Ára tucatonként 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszer-tárában és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csakis OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldiesérni. — Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien II/231., Praterstrasse No. 57. 100—42

3985/kig. 1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Péterrévén üresedésben levő községi szállási szülésznői állásra f. évi március hó 9-én 1728/910. szám alatt kibocsájtott pályázati hirdetményem határidejét Péterréve nagyközség képviselőtestületének 125/910. számú határozatában kifejezésre jutott kérelem folytán ezennel meghosszabbítom és felhívom azokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi augusztus hó 15-éig** terjesszék be.

Az állás javadalmazása évi 400 korona készpénz fizetés, szabadlakás és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Obecse, 1910. évi július hó 16-án.

Dr. BALATON GYULA,
 főszolgabíró.

Hátaslovat,

megbízható megvéteire keresek, esetleg augusztus hó 15-től szeptember 15-ig bérbe veszek. — Cim a kiadóhivatalban.

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Alapított 1869.

WALIENT JÓZSEF

saját készítményű

cipőraktára

Zombor, Zrínyi-utca 12.

Ajánlja mindennemű saját készítményű cipőt.

Mérték szerinti megrendelések a legrövidebb időn belül pontosan és szolidan eszközöltetnek.

A Magyar Nyugdíjbiztosító Rt zombori képviselősege **Spitzer Márk és Fia.** Biztosít bárkinek — orvosi vizsgálat nélkül — agkori nyugdíjat, rokkantsági járadékot, özvegyi nyugdíjat és végkielégítést. Kereskedőket és iparosokat 1 korona heti befizetéssel biztosítunk. Felvilágosítást szívesen adunk.

Bognármester Szívós Dezső Zombor, Thökölly (Apatini)-ut 20. Tilli-féle ház. — Elvállal hintó, automobil és gazdasági munkákat. Szolid árak. Pontos kiszolgálás.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képeret raktár: Scherer M. Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpított butorjavítás, képeretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármilyen munkák vidéken is elvállaltatnak.

Berger R. szénkereskedő Zombor, Rökus-utca 21. — Belföldi és porosz kőszén, továbbá koks és vágott fa kicsinyben blombirozott zsákokban jutányos áron házhoz szállítva. Koks és szén waggonként nálam megrendelhető.

Bachrach Viktor Zombor, Thökölly-ut 29. A retorta faszén egyedüli bevásárló forrása, amely fa, por és szag hiánya miatt az egészségre teljesen ártalmatlan! Ezenkívül kül- és belföldi fűtőanyagok nagyban és kicsinyben, házhoz szállítva a legjutányosabb áron kaphatók.

Cukrász. A legjobb sütemények és legízletesebb torták, ugyiszintén mindig friss és természetes ízzel töltött bonbonok és a legízletesebben kiállított fagyaltok a legfantasztikusabb modellekben csakis **Nagy János** cukrásznál kapható. Széchenyi-körut 11. sz.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fűrdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Dobozkészítés. Gromilovits András könyvkötészetét (Zombor, Zrínyi-utca 1. sz.) dobozkészítésre berendezte és e szakmába vágó mindennemű dobozkészítést elvállal. Katasztári birtokiv rendező dobozok állandóan raktáron. Könyvkötői munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

Ehrlich Nándor fia épület- és disztribútor (Rákóczi-ut). Fűrdők, vízvezetékek és központi fűtők saját tervezésében készíttetnek. Szakmába vágó összes munkákat szavatosság mellett elvállalom.

Fényképészeti műterem. Mándits P. fényképészeti műterme a nagy szerbtemplom mellett. Készít fényképeket a legolcsóbb árak mellett, ugymint: 6 drb kabinetkép 8 kor., 6 drb vizitkép 4 kor. és 6 drb legfinomabb levelező-lap 3 korona.

Gubitz György és Társa uri és női cipész Zombor, Kossuth Lajos-utca. Saját készítményű cipőraktár. Mértékszerinti megrendelések gyorsan és szolidan eszközöltetnek. Valódi amerikai cipők nagy raktára.

Házi iparilag előállított FEHÉRNEMŰEK a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.“ — Nagy raktár divatelmékben és vászonneműekben. — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-utca.

Hirth János üveg-, porcellán- és lámpa- raktára (Kossuth Lajos-utca). Bőrönd elárúsítás. E szakmába vágó munkákat jótállás mellett elvállalom.

Hangszerkészítő. Raab Károly Zombor, Zrínyi- és Orgona-utca. Szabadka: Damjanits- és Bajza-utca. Legnagyobb kikölcsönző intézet külön e célra tartott zongorák és pianókban. Állandó raktár elsőrendű Stengl Testvérek, Koch és Kozelt, Lanberger és Glasz-féle zongorák és pianókban. — Részletfizetésre is. — Javítások és hangolások szakszerűen végeztenek.

Ha épít, vagy házat javítja: homokot, meszet, beocsini elsőrendű portland és román cementet, cement-, keramit- és fayance-lapokat legolcsóbban beszerezheti **Göszl Pál** építő anyagkereskedőnél Zombor, Thökölly-ut 18. Telefonszám 67. — Cimre tessék ügyelni.

Iparosok találkozó helye Lutz Simon vendéglősnél Thökölly-ut 24. Kütinő ételek! Valódi tiszta borok! Dreher-sörkimérés!

Kiseb kőmívesmunkákat, ugymint: átalakításokat, javításokat, fűrdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabie és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőmívesmester Zombor, Orgona-utca 38.

Különlegességi dohány és szivarok, a legjobb **szivarkahüvelyek,** mindenfaj szipkák, manilából készült gyékényszerű szivartárcák, Piatnik-féle játékkártyák, bélyegek és váltók kaphatók a zombori különlegességi dohánytözsdeben, **Gruda Pálnál.** — Postai megbízások legpontosabban.

Lauer Károly uri és női cipész Zombor, Zrínyi-utca 8. sz. — Készít a legkényesebb igényeknek megfelelő női, valamint férfi cipőket és diszcsizmákat. Pontos kiszolgálás. Meltányos árak.

Műorás és ékszerész: Keszler Dezső Zombor, Kossuth Lajos-utca, Frey-féle ház. Dus raktár mindennemű arany-, ezüst-, tula-, nikkell-, zseb-, fali- és ingaórákban, arany- és ezüstneműekben. Bámulatos olcsó árak. Valódi berndorf- és china-ezüst áruk.

Mrákovits Gyula elsőrangú műselyem-kelmefestő és vegyészeti ruhatisztító Zombor. Gyűjtőüzlet: a nagy szerbtemplom közelében, Bajai-utca 11. Iparüzem-telep: Malom-utca 10. Mindennemű ruhák festése és tisztítása a legújabb rendszer szerint. — Feltűnő olcsó árak.

Nikkelezés. Mindennemű tárgyak újra nikkelezését, ezüstözését, aranyozását, valamint esillárok újra csiszolását a legjutányosabb árak mellett elvállal „**MERKUR**“ nikkelezési vállalat Telep-utca 5.

Ruhákat vegyileg tisztít és fest pontos és gyors kiszolgálás mellett **Husveth István** vegytisztító és festőgyár Zombor. 50-28

Szalámi! Tisztán sertésbúsból készült szalámi kapható **Bogdán István szalámi és kolbászgyárából.** Szétküldés naponta az ország bármely vidékére. Kilója 80 kr. 5 kilós csomagokban.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatkelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batisztok, szőnyegek. Versenyez legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Steiner Lajos cim- és műfestő Zombor, Rökus-utca 4. Készít modern üveg cim-táblákat, nemesi címereket, szentképeket és mindennemű festészeti munkákat jutányos árak mellett.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír- emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fürészelés és csiszolás.

Szuppek Gyula Zombor, üvegudvar. — **Üveg, porcellán, lámpa, tükör és tábla-üveg** gyári raktár. — E szakmában legnagyobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Stebler Antal műorás, ékszerész és vésnök Zombor, fűtca. Nagy raktár mindennemű arany-, ezüst- és briliáns ékszerek, valamint alpaca- és china-ezüst dísztárgyakban. Meglepő olcsó árak. Javítások azonnal eszközöltetnek. Zalogházi becsüs. MÁV. óras.

Szpevák Béla műbutorkészítő Zombor, Kalap-utca 2. Készít kizárólag finom butorokat a legjutányosabb árak mellett.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkereskedés és könyvkötészet Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Teltsch Gáspár optikus, kötszerek és bőrdíjára (Kossuth Lajos-utca). Villanyos berendezések, csillárok és villanykellékek olcsó beszerzési forrása.

Több új ház Zomborban a város legforgalmasabb utcáin eladó. A házak adó- és tehermentesek. — Bővebb értesítést ad **dr. Mátits Márton.**

Tartalékos tiszt legelőkelőbb szereltetnek fel **Knip János** elismert legszolidabb egyenruházati üzletében Zombor, Bajai-utca 4. szám.

Tilger Mihály Zombor, Könyök-utca 15. sz. Ajánlja saját készítményű **sodronyfonat,** valamint **fonott lószőrt** és mindennemű kész **sodronyszövetet** és **szitaárut.** Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Ugry István kályhás és agyagárugyáros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu I-a Chamotte kályhát, tűzhelyeit stb. árut. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltetnek.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolcsóbban készít **Goesser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntetve.

Zombori Iparosok Árucarnoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.